

Scheltemakade 20

't Zonnehuis

Het Spaarne voor de deur en even verderop de Haarlemmer Hout. Groen rondom, het is hier mooi wonen. Vroeger, zo tot 1927, was hier de heerlijkheid Heemstede. In de 17de eeuw verschenen er in dit gebied de eerste twee grote buitenhuizen van rijke stedelingen met daar omheen grote lappen grond. De buitenhuizen kregen de namen Zuiderhout en Oosterhout. Zuiderhout werd de naamgever van de huidige wijk.

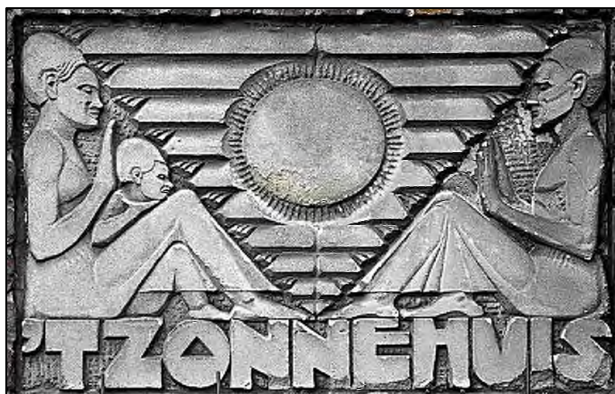
Begin 20ste eeuw was aan de rijkdom op de buitenplaatsen een einde gekomen. Projectontwikkelaars, toen al, zagen hun kans schoon en

kochten ze op om ze af te breken en de grond in percelen te verdelen om aan particulieren voor woningbouw te verkopen. Langzaam ontstond toen deze gewilde groene villawijk. Inmiddels behoort ze als geheel tot beschermd stadsgezicht.

Eén van de meest bekende architecten die op Zuiderhout hun stempel hebben gedrukt, is Han van Loghem (1881 – 1940). In zijn beginperiode bouwde hij vooral grote huizen. Te zien zijn nog steeds een twaalftal vrijstaande landhuizen, een huis bestaande uit twee geschakelde woningen, een huis met drie geschakelde woningen en uiteindelijk het bekende Tuinwijk-Zuid met 86 geschakelde woningen rondom twee binnentuinen. Van Loghem werd tussen 1910 en 1940 één van de vernieuwers in de Nederlandse architectuur en sterk voorstander van het Nieuwe Bouwen.

Het Zonnehuis is één van die typerende warm aandoende landhuizen die Van Loghem in 1919 – 1920 in opdracht bouwde. Ze doet denken aan de ontwerpen van de bekende Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright. Je ziet een niet al te grote vrijstaande vierkante villa met veel glas in lood ramen en een plat dak. De begane grond is opgebouwd uit steen met daar bovenop een etage in hout. Het geheel heeft een landelijke stijl met twee bouwlagen. Onderaan gele bakstenen en daarboven donkere houten rabatdelen met groene accenten bij de ramen. Opvallend is de aan de voorkant uitgebouwde grote stenen schoorsteen. In die schoorsteen is op ooghoogte de voor de Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem (SGVH) interessante steen gemetseld.

In een kader van drie driehoeken is een familie afgebeeld. Links een moeder met kind en rechts de vader. Zeer waarschijnlijk is dit de familie Valken die het huis liet bouwen. Ze warmen zich aan de in het midden weergegeven stralende zon. De steen is gehakt door de Haarlemse kunstenaar H.A. van de Eijnde met wie Van Loghem vaak samenwerkte.

Later kreeg het huis andere bewoners en werd een deel van de tuin afgesplitst waar een nieuw huis werd gebouwd. Het verschil tussen oud en nieuw is enorm. In de wijk zijn nog een tweetal vergelijkbare huizen van Van Loghem aanwezig: Goldersgreen in de Crayenesterlaan 13 en het Scheltemahuis even zuidelijker aan de kade.

